

ὕστερ' ἀπὸ λίγο κρυμμένοι πίσω ἀπὸ μιὰ πυκνὴ βατομουριά.

— Στέλλα... — δὲν τὴν εἶπα πιά κοντέσα — δὲ βαστῶ πιά... σὲ ποθῶ... σὲ θέλω...

Τινάχτηκε ἀπότομα καὶ μούγκλισε μὲ τὴν παλάμη της τὸ στόμα.

— Σιωπή! δὲ μπορῶ νὰ γίνω δικιά σου, μ' ὅλη μου τὴν ἀγάπη. Ξέχασέ με...

Τὴν τελευταία λέξη τὴν εἶπε ὅπως λέμε : φέρε μου ἓνα τσάγι... Νομίζουν οἱ γυναῖκες πὼς ὅσο γλήγορα σὲ κάνουν νὰ τὶς ἀγαπήσεις, ἄλλο τόσο χρειάζεται γιὰ νὰ τὶς ξεχάσεις. Ὑστερα ἀπὸ ἓνα μῆνα ἔμαθα πὼς παντρεύτηκε μὲ τὸ μυστικὸ Ἀστυνόμο τῆς Γιάλτας, — ἔναν Πολωνὸ γεροπαρалуμένο.

Ἐπειτα ἀπὸ ἑξὶ μῆνες βρέθηκε μιὰ μέρα γραμμένος σ' ἓναν Κομμουνιστικὸ μυστικὸ σύλλογο. Τὸ βράδι τὰ Χριστούγεννα πῆρα μιὰ πρόσκληση γιὰ νὰ πάω σὲ μιὰ μυστικὴ συνεδρίαση. Στὴν ἄκρη τοῦ Νίξιν Νοβογόροδ, σιμὰ στὸ ποτάμι, εἶταν τὸ κέντρο μας. Ἀρχηγὸς μας εἶταν ὁ Καμένεφ, ἓνας κίτρινος, χλωμός, τελειόφοιτος τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν. Μέσα στὴ μισοσκοτεινὴ σάλα τῆς συνεδρίασης, εἶταν μαζεμένα πολλὰ πρόσωπα. Τὰ περισσότερα φοιτητὲς ποὺ τὰ συναντοῦσα στὸ Πανεπιστήμιο. Κάτι συζητοῦσαν νευρικά. Κάθησα ἀμίλητος σὲ μιὰ γωνιά.

— Βασιλε Βασιλιέβιτς!... σύντροφε Μασάπιν! φώναξε μὲ τὴ σὰν σφυρίζουσα φωνή του ὁ ἀρχηγός.

Σηκώθηκα πάνου — σὰ σὲ ὄνειρο — ἐνῶ οἱ ἄλλοι μὲ κοιτοῦσαν ἄφωνοι, περιέργοι.

—...Σύντροφε Μασάπιν! σὲ σένα ἔπεσε ὁ κληρὸς νὰ ἐκδικηθεῖς τὴν Ὀλγα Φεοδοσόδα, ποὺ ἀφοῦ τὴν ἀτίμασε ὁ Κόντζες Γούτανέσκυ τὴν ἔστειλε ἐξόριστῃ...

Ὁ κατάδικος Μασάπιν, Νο 256652 ἔγειρε πολὺ τὸ κορμί του πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ κυλίστηκε κατάχαμα, κοντὰ στὸν πάγκο... Ὅταν συνήρθε, βρέθηκε στὸ κρεβάτι του καὶ εἶδε σιμὰ τοὺς Παπὰ - Βλαδίμηρο, τὸν ἐπίσημο ἱερολόγο τῆς φυλακῆς. Εἶχε δυνατό πνευρετὸ καὶ τὸ πρόσωπό του εἶτανε κατακόκκινο μὲς στὸ περιθώριο τῆς ἀσπρῆς γενειάδας του.

—...Ἀκοῦς, παπὰ! ὁ σύντροφος Μασάπιν, δηλαδή ἐγώ, ἔπρεπε νὰ σκοτώσω τὸ μαῦρο μου ἔχτρο, τὸ Γουτανέσκυ. Ἀρματώθηκα μ' ἓνα σφυρί καὶ τὸν περιμένα τὰ μεσάνυχτα σιμὰ στὸ Γεφύρι τοῦ Ταξιάρχου. Ὅταν περνοῦσε, ρίχτηκα πάνω του. Τὸν ἔβαλα χάμω καὶ ἀρχίνησα νὰ τὸν χτυπῶ μὲ λύσσα στὸ κεφάλι μὲ τὸ σφυρί...

Ξεδιokiόμουνα τὴν Ὀλγα Φεοδοσόδα ποὺ ἀτίμασε. Δὲν ἔβγαλε ἄχνα. Σήκωσα τὸ πτώμα του καὶ τὸ πέταξα στὸ ποτάμι. Κοντὰ στὸ κεφάλι τοῦ Γεφυρίου εἶταν ἓνα εἰκόνημα τοῦ Ταξιάρχου Μιχαήλ μὲ μιὰ καντίλα. Προσκύνησα τὴν εἰκόνα, πέταξα τὸ σφυρί στὸ ποτάμι καὶ πῆγα καὶ κοιμήθηκα. Τὴν ἄλλη μέρα μὲ πιάσανε, καὶ μὲ καταδικάσανε σὲ εἰσόδια καταναγκαστικὰ ἔργα, καὶ μὲ στείλανε δῶ... Σήμερα μ' ἀφίνουνε λεύτερο... Χά, χά χά... Νὰ τὴ χαίρουνται τὴ λευτεριά τους...

Τὸ σῶμα τοῦ κατάδικου Μασάπιν κουνήθηκε δυὸ - τρεῖς φορές σπασμωδικά... Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ μπῆκε μέσα ὁ ἀρχιφύλακας γελαστός :

— Δὲν εἶτανε γι αὐτὸν ἡ χάρη...

Ὁ παπὰς τὸν σταμάτησε.

— Περιττό! Ὁ Βασιλες Βασιλιέβιτς Μασάπιν πέθανε...

Ἀλωνάκης 1920

ΣΤΕΦ. ΧΑΡΗΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

«Τὸ Τραγοῦδι τῆς Κοντέσας. Ἀθήνα—Σύρα 1920, ποὺ τὸ σύνθεσε ὁ Φῶτος Γιοφύλλης».

— Μὲ τὴν ἐπιγραφή τούτῃ κυκλοφόρησε τελευταῖα τὸ καινούριο ποιητικὸ βιβλίο τοῦ κ. Φώτου Γιοφύλλης, μεγάλο διαλογικὸ ποίημα, σ' ἑπτὰ ραψωδίες. Ὁ Κερκυραῖος ποιητής, γνωστός καὶ ἀπὸ ἄλλα του ἔργα, ἀκόλουθος πάντα τῆς λαμπρῆς ἐφτανησιώτικης παράδοσης, λαχταρᾷ τὴν παλιὰ χαμένη εὐγένεια, τοὺς παλιούς καλοὺς καιρούς τῆς ἀρχοντιᾶς. Μὰ στὸ τελευταῖο του τοῦτο τραγοῦδι, αἰσθάνεται πὼς μιὰν ἀλλαγὴ ὁλοένα ἔρχεται καὶ φτάνει, ποὺ θὰ γκρεμίσει τοὺς τωρινούς ψεύτικους θεοὺς τῆς ἀνάξιας ἀρχοντιᾶς, ποὺ στήριγμά της ἔχει τὸν παρὰ καὶ τὴν ἐκμετάλλεψι.

Ἔρχεται πιά τὸ Σύγνεφο, ποὺ φέρνει τὴν ποθητή, ποὺ δὲ φοβάμαι, μπόρα, τὴν μπόρα ποὺ ξεσπάει καὶ ὅλα τὰ σέρνει, καὶ ὅμως τὴ γῆς τὴν κάνει πλουτοφόρα. Θὰ σβήσουν ὅλα τὰλλα καὶ θὰ μείνει μιὰ Εὐγένεια, μιὰ Ὁμορφιά, μιὰ Καλοσύνη.

ΚΡΙΤΙΚΑ

TO THE ROMANS a commentary by Alex. Pallis. The Liverpool Booksellers' Co, Ltd. 70 Lord street. 1920.

— Γιὰ τὴν κριτικὴ αὐτὴ ἐργασία πάνω στὴν «Πρὸς Ῥωμαίους» ἐπιστολὴ τοῦ Παύλου, ἔλαβε ὁ κ. Πάλλης τὸ ἀκόλουθο ἔγγραφο ἀπὸ τὸν κ. Διευθυντὴ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς ποὺ, καθὼς εἶναι γνωστό, καταινίεται καὶ μὲ τὴ Βιβλικὴ φιλολογία :

Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων
Διευθυντὴς Βιβλιοθήκης Θεολογίας

Ἀριθ. Πρ. 187

Πρὸς τὸν κ. Ἀλέξ. Πάλλην

Ἐνταῦθα.

Ἀγγέλλων τὴν λήψιν τοῦ Ὑμετέρου ἔργου «To the Romans a commentary» περ εὐηρεστήθητε νὰ δωρήσῃσθε τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐκφράσω Ὑμῖν τὰς εὐχαριστίας τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ἐθνικοῦ τούτου καθιδρύματος ἐπὶ τῷ

Ἑμετέρῳ πρὸς αὐτὸ διαρρήματι, δι' οὗ τὸ μὲν κείμενον τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου διορθοῦται ἄριστα, τὰ δὲ Ἀγγλικά σχόλια διευκρινίζουσιν ἐννοίας φύσει δυσλήπτους καὶ καθιστῶσιν αὐτάς, οὕτως εἰπεῖν, ἀπλὰς καὶ τοῖς ἀγεύστοις Ἑλληνικῆς παιδείσεως, συνάμα δὲ πλείστα χωρία στρουφνὰ καὶ ἀσαφῆ ἐκλαμβύνονται σαφέστατα πρὸς ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν πιστῶν.

Ἐπὶ τούτῳ παρακαλῶ ὅπως δέξησθε καὶ τὴν προσοικίην εὐγνωμοσύνην μου.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς
(Τ.Σ.) ΠΑΝΤ. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Δύο νέα μυθεμικά ρομάντζα. — Τὰ «ἡμερολόγια τοῦ Μπωντελαίρ». — Οἱ «νουβέλλες» τοῦ Θεοβάντες.

Δυὸ καινούρια ἔργα τοῦ Ἀντρέ Σαλμόν κυκλοφοροῦσάν τελευταῖα στὸ Παρίσι. Ὁ συγγραφεὺς τοὺς ἀπὸ πολλὴν καιρὸ καταγίνεται νὰ μᾶς δώσει μιὰ εἰκόνα τῆς σύγχρονης «μυθεμικῆς ζωῆς», ὅπως κατάντησε τώρα στὸ Παρίσι. Βέβαια ἡ ζωὴ αὐτὴ βρίσκεται πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν μυθεμικὴ ζωὴ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μυρζέ, κ' εἶναι σπάνιοι, ἴσως κι ἀνύπαρχοι πιά, τύποι σὰν καὶ κείνους ποὺ συναντοῦμε στὸ ἀθάνατο βιβλίο του «Σκηνὲς τῆς μυθεμικῆς ζωῆς». Εἶναι δυσκολόβρετες σήμερα οἱ πεταλούδες σὰν τὴ Μιμή καὶ τὴ Μιζέττα, ποὺ περιφρονοῦνε τὰ πλούτη γιὰ τὴν ποιητικὴ φωνὰ τοῦ φίλου τους, ὅσο καὶ δυσκολόβρετοι οἱ τύποι σὰν τὸ Ροδόλφο καὶ τὸν Κολίνο.

Ἡ σημερινὴ μυθεμικὴ ζωὴ μπορεῖ νὰ γίγξει ἀπὸ κάποιες μεριεὶς τῆ ρομαντικῆς μποέμ, ἀλλὰ εἶναι καὶ γιομάτῃ ἀπὸ κἀνάγιες. Θέλοντας νὰ μᾶς δώσει αὐτὴ τὴ μάλλον μίσηρη παρὰ χαριτωμένη εἰκόνα, ὁ Σαλμόν, βάζει μέσα στὸ πρῶτο τοῦ βιβλίου «Ὁ Μπόμπ καὶ ἡ Μπαμπέττα σύννοικοι», τὸν ἥρωα τῶν ἐξωτερικῶν βουλεδάρτων Μπόμπ, ποὺ οἱ φίλοι καὶ οἱ περίστασιες τὸν βαφτίζουν κριτικό. Μεγαλύτερη καὶ πρὶν πετυχημένη σατυρα γι' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ, ποὺ, φτάνει νὰ εἰσὼι ἀγράφματος γιὰ νὰ τιλοφορηθεῖς φιλόλογος, δὲ μποροῦσε νὰ γίνηι. Μὰ εἶναι πολὺ ἄσκημα κι ἀόριστα ἐξηγημένο, τὸ πῶς ὁ ἄσωτος αὐτός, μὲ τὴ βοήθεια ἐνὸς ἐρασιτέχνη φαρμακοποιοῦ, ἐνὸς ρομαντικοῦ τυπογράφου κι ἄλλων ἀεργῶν τεμπέληδων, τὰ κατάφερε νὰ μπεῖ στὸν καλὸν κόσμον καὶ νὰ γίνηι πλούσιος. Οἱ περὶ τῆς τοῦ βιβλίου πολὺ ἄνοστες, ἀν καὶ αὐτὲς δὲν ἔχουν καὶ τόση σημασία στὰ τέτοιου εἶδους βιβλία, ὅπου τὰ σκίτσα τῶν προσώπων παίζουν τὸν πρῶτον ρόλον. "Οἱ" οἱ τύποι, ἀψυχολόγητοι κι ἀνύπαρχοι, μοιάζουνε νευρόσπαστα, ἐξὸν ἀπὸ τὸν τύπον τοῦ «Ἰδιότροπου ἀναδιοργανωτῆ», ποὺ λέει ἔξυπνες καὶ σαγηνευτικές κουβέντες. Τὰ τέτοιας πάστας ρομάντζα πολὺ γλήγορα ξεπέφτουν, γιὰτὶ μόνο τὴν περιέργεια χορταίνουν. Τίποτ' ἄλλο. Γιὰ τὸν ἴδιον λόγον καὶ τὸ δεύτερον ἔργον τοῦ «Ἡ Μάγρη τοῦ Sacré Coeur» δὲ θὰ διαβαστεῖ, παρὰ κομματιαστά. Καὶ τὰ δυὸ θὰ διαβαστοῦνε λίγο καὶ θὰ ξεχαστοῦνε γλήγορα.

— Βγήκανε τώρα τελευταῖα στὸ Παρίσι τὰ «Ἰδιαιτέρως ἡμερολόγια τοῦ Καρόλου Μπωντελαίρ» μέσα

στὰ ὁποῖα μᾶς δίνεται ὁλόκληρο τὸ κείμενον τῶν «Fusées» («Φωτοβολίδων»;) καὶ τῆς «Ξεγυμνωμένης Καρδιάς μου». Αὐτὸ τὸ δοκίμιο εἶναι πολὺτιμο, γιὰτὶ μέσα σ' αὐτὴς σελίδες τοῦ διαβάσει κανεὶς τὴν ἀμφίβολη ψυχὴ τοῦ Μπωντελαίρ. Εἶναι γνωστὸ τὸ μῖσος κ' ἡ ἀποστροφή τοῦ ποιητῆ γιὰ τὴν τάξιν τῶν μπουρζουάδων. Μέσα σ' ὅλα τοῦ τὰ ἔργα χτύπησε ὅσο μποροῦσε αὐτὴ τὴν τάξιν, καὶ μέσα στὸ ἡμερολόγιό του ξομολογεῖται αὐτὴ τοῦ τὴν ἀπέχθεια μὲ τέτοιο πάθος, καὶ τόσο σφοδρὰ, ὅσο ποτὲ κανεὶς δὲν κατώρθωσε οὔτε καὶ ποτὲ θὰ κατορθώσει. Ἀληθινὰ ὁ Μπωντελαίρ εἶναι ὁ μόνος ἄνθρωπος, στὸν ὁποῖον πρέπει νὰναγκωρίσουμε τὸ δικαίωμα τῆς περηφάνειας καὶ τοῦ θεληματικοῦ πόνου. Ἡ ψυχὴ του, ψυχὴ ἀσκήτῃ καὶ ἄγιου μάλλον παρὰ κολασμένου. Ἡ ἀποστροφή τοῦ πρὸς τὸ φυσικὸν κόσμον εἶταν ἴσως ἀπόδειξις ὑψηλότερου προσορισμοῦ. Τὸ βιβλίο τοῦ αὐτοῦ, μὲ τὸ ὅμοιο τοῦ ὕψους καὶ τῆς βλαστήμιες του, εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ συμπληρώνει τὴν σειράν τῶν ἔργων του.

— Ὁ Ἀντρέ Μπελσὸρ, στὴ «Revue Bleue» παραπονιέται, γιὰτὶ σὲ μιὰ τελευταῖα ἐκδοσὴ τῶν ἐκλεχτῶν ἔργων τοῦ Θεοβάντες δόθηκε πολὺ λίγος χώρος στὶς «Πρωτότυπες νουβέλλες», ἕνα ἀπὸ τὰ λαμπρὰ στολίδια τῆς ἰσπανικῆς φιλολογίας. Δίνουμ' ἐδῶ μιὰ πρόχειρη μετὰφραση τοῦ μέρους τῆς κριτικῆς τοῦ κ. Μπελσὸρ, ποὺ μέσα σ' αὐτὸ ξετάζει τὴν ἡθικὴν ἀξία τῶν ἔργων τοῦ συγγραφέα τοῦ Δὸν Κιχώτη.

«Μέσα στὶς «Νουβέλλες» του εἶναι ποὺ βρίσκει κανεὶς τὴν ἀληθινὴν βωμολοχίαν, τὴν πλέρια ὑγείαν, τοὺς ἀέναντους καυγάδες, τὶς συχνὰς δολοφονίας, τοὺς χοροὺς καὶ τοὺς γάμους, τὶς καταδαρμένες γυναῖκες ποὺ ὅμως εἶναι εὐτυχισμένες γι' αὐτό, κι ὅλη τὴν κωμωδίαν τῆς Καρίας, σὲ σκηνὲς τόσο ζωηρὰς καὶ χρωματισμένες, σὲ γλώσσα τόσο ἀπλὴ καὶ φυσικὴ, καὶ μ' ἕνα χιούμορ, ποὺ σπάνια συναντιέται παρόμοιον σ' ἔργα ξένης φιλολογίας. Ἀλλὰ ὁ Θεοβάντες μπορεῖ θαυμάσια νὰ μᾶς ὀδηγεῖ ἀνάμεσα στοὺς μαχαιροβγάλτες καὶ στὶς κόρες τῆς ἡδονῆς, νὰ μᾶς κάνει νὰ παραστεκόμαστε σ' αὐτὰς κλειψίδας καὶ στὰ δαρσίματά τους, χωρὶς νὰ κουραζώμαστε ἢ νὰ ηδονάζουμε ποτέ. Ἡ ἀγνότης τῆς τέχνης τοῦ δὲν ἀλλάζει μ' ὅλ' αὐτὰ ὅσο δὲν παθαίνει τίποτα ἢ καθαρότητα τοῦ νεροῦ ἀπὸ τὶς εἰκόνας ποὺ καθρεφτίζονται μέσα του. «Ἄν μπορούσα νὰ μαντέψω — ἔγραφε στὸν πρόλογόν του — πῶς ἡ ἀνάγνωσις τῶν «Nouvelles» μποροῦσε νὰ μεταδώσει σὲ κείνον ποὺ θὰ τὶς διάβαζε, κάποιον ἔνοχον πόθον ἢ κάποιαν κακὴ σκέψιν, θάρροθα τὸ χέρι ποὺ τίς ἔγραψε, καλύτερα, παρὰ νὰ τὶς χάρισω στὸ κοινόν. Δὲν εἶμαι πιά σὲ ἡλικίαν νὰ παίζω μὲ τὴν ἄλλη ζωὴν, γιὰτὶ ἂ μοῦ δώσουν αὐτὴ τὴ στιγμὴ 55 χρόνια, κερδίζω ἐννιά καὶ κάτι ἀκόμα. Ἐἴταν 64 χρόνων σὰν ἔβγαλε τὶς «Νουβέλλες». Βέβαια θάχει γράψει κι ἄλλες μετὰ ἀπὸ τὰ ἑξήντα. Μὰ ποιὲς; Ἐχουν ὅλες τὴ χάριν καὶ τὴν δρμὴ τῆς νιότης».

GRAZ.